

mæssig uddannet, kan antage Lærlinge. Om man saa ogsaa vil kræve, at han skal have aflagt Svendeproeve eller ikke, forekommer mig mindre bethyden; thi en Mand, der har faaet fagmæssig Uddannelse, maa dog vel ogsaa forudsættes at være i Stand til at aflægge denne Prøve, og han vil ogsaa have særlig Grund til at gjøre det; for saa vidt forekommer det mig ikke, at der vil lægges noget Mere ind i Lovforslaget, end der efter Affattelsen af § 9 allerede ligger deri. Men kunde man i alt Fald opnaa det, at den Mester, der antager Lærlinge, skal have fagmæssig Uddannelse, vilde man, forekommer det mig, være naaet til Noget, som var betryggende ikke blot for Faginteresserne, men tillige for Lærlingen, som skal antages.

Th. Nielsen: Ja, det er ganske sandt, at det, som den ærede sidste Taler vilde finde i de to første Linier af § 9, maatte ogsaa ligger deri, men Mesteren kan ogsaa være fagmæssig uddannet uden just at have aflagt Svendeproeve. Der kan jo være forskellige Aarsaager, som gjøre, at han ikke har kunnet eller ikke har villet aflægge Svendeproeve. Paa Landet vil der som sagt mange Gange være Hindring til Stede for, at det kan ske, og jeg gjentager, at det, at vi sætte en saadan Bestemmelse ind — og det forekommer mig heller ikke, at den ærede sidste Taler egentlig imødegik, hvad jeg har fremført — netop vil føre til, at man i Stedet for at antage Lærlinge simpelthen antager Medhjælperne.

Judenrigsministeren (Singer Slev): Det ærede Medlem fra 11te Kredts (Th. Nielsen) mente at være uenig med mig i Opfattelsen af Lovens Betydning. Det ærede Medlem sagde, at den efter hans Mening kunde faae en ikke ringe Betydning. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem, jeg vil endogsaa sige, at Loven kan faae en meget væsentlig Betydning. Det, jeg før søgte at gjøre skjældende, var heller ikke, at den ikke skulde faae Betydning, men at man ikke maa tillægge den Betydning udover dens naturlige Grændser, at man nemlig ikke maa tillægge den en saadan Betydning, at man anser dens Gjennemførelse for en stor økonomisk Reform, saaledes som man andetsteds har ment, naar man har udtalt, at nu skal man se, hvad den Reform bethyder. Man kan derimod tillægge Lovens Betydning overfor Spørgsmaalet om Faguddannelsen, og med Hensyn til Fæstning af Lærlingeforhold. Indenfor de Grændser kan Lovens faae megen Betydning, hvis det nuværende Samfund vil slutte

sig til den, og det har jeg nogen Grund til at tro, at det vil gjøre. Thi dels have de Foreninger, som staa Sagen nær og kjende den praktisk, i høi Grad anbefalet den, og dels har det ogsaa viist sig ved Lærlingeforeningen, som giver unge Mennesker en bedre og mere betrygget Afgang til Uddannelse, at Afgang er bleven benyttet i et ikke saa ringe Omfang. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem om Lovens Betydning, men jeg advarer blot imod, at man fra anden Side skal sige, at det var en stor Reform, der blev gjennemført, men at den er ikke kommet til at paavirke vort Samfund i større Stil. Fra det Synspunkt kan man ikke se Sagen, men indenfor sine Grændser tillægger jeg Lovens Betydning. Jeg vilde ganske vist tillægge den langt større Betydning, hvis man var gaaet ind paa den Bestemmelse i § 2, som jeg tillod mig at foreslaa, men som ikke kunde finde Tilslutning i det andet Thing. Det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Magen) gav den vel ikke fuld Tilslutning, men erkjendte dog, at den fortjente i høi Grad at tages i Betragtning. Jeg tror i Virkeligheden, at en af Hovedindvendingerne mod denne Bestemmelse er den, som ogsaa det ærede Medlem (Th. Nielsen) gjorde, nemlig at paa Landet kan man ikke aflægge Svendeproeve; men denne Indvending kan jeg ikke tillægge nogen virkelig stor Betydning, thi naar der kan aflægges Svendeproeve i hver eneste Kjøbstad i Landet, vil det efter vore Forhold ikke være vanskeligt for den unge Mand fra Landet, der vil aflægge Svendeproeve, at søge at komme til den nærmeste Kjøbstad. Naar man virkelig tillægger det Betydning at faae Forholdet ordnet paa en mere bindende Maade, tror jeg, at man godt kan gjøre det, uden at komme i nogen Kollision med Næringsfriheden. Af praktiske Grunde, fordi der ikke er Afgang til det, behøver man ikke at lade det være. Jeg tror ikke, at man her til Lands kan sige, at der er Foll, der ikke kan faae Afgang dertil; man kan sige, at der er Foll, der ikke vil, men jeg tror heller ikke, at man kan hævde det Andet. Det ærede Medlem gjorde sig skyldig i en lille Wildfarelse, idet han sagde, at Lovforslaget bestemmer, at Mesteren skal udrede Betaling til Undervisningen i tekniske Skoler. Nei, det gaar Bestemmelsen i Lovforslaget ikke ud paa, den siger kun, at det i Kontrakten skal bestemmes, hvorledes der skal forholdes med Betalingen, om Mesteren eller Lærlingen skal betale den, men der ligger ganske vist noget Mere i Bestemmelsen, nemlig det, at hvis Mesteren har forspømt at træffe Aftale herom i Kontrakten, kommer han til at betale Undervisningen. Ansvaret er paa dette som paa flere Punkter